

HRVATSKI glasnik

Godina XVIII, broj 52

23. prosinca 2008.

cijena 100 Ft

Božićno okupljanje mohačkih Hrvata-Šokaca u njihovoj stoljetnoj Franjevačkoj crkvi

Foto: Branka Pavić Blažetin

Komentar

Obećavam

Još nekoliko dana i opet ćemo zakoračiti u novu godinu, sažeti događanja protekle godine u svom osobnom životu, u bližjoj okolici, pa i šire, pa s novom nadom krenuti u novu godinu s novim iščekivanjima, ciljevima. No za našu budućnost i život nije svejedno čemu težimo, kakve ciljeve si zacrtamo, je li to stvarno za nas, hoće li nas to ispuniti radošću i činiti nas sretnim i zadovoljnim. Ispraćanjem jedne i slavljenjem dolaska nove godine zapravo se slavi prolazak vremena. I tako je od početaka civilizacije, i na svim podnevnici-ma i usporednicama. Nova godina simbolično predstavlja još jedan ciklus obnavljanja života, stoga mnogi potkraj godine daju mnoga novogodišnja obećanja, ali nažalost za nekoliko tjedana već ih zaboravljaju. Nije slučajno da su stari ljudi govorili „Obećanje ludom radovanje”.

Ipak smatram da ima ljudi koji žele ispuniti svoje obećanje, samo im način nije dobar, pa zbog toga ne uspije. Prvo treba ispuniti samo jedno obećanje koje smo zacrtali na početku nove godine, i to je već dobar početak koji će dati snage i za ostale „zadatke”. Kakva je obećanja vrijedno dati? Možda su ona najbolja koja se ne odnose samo na dobrobit samoga sebe nego i naše okoline. Najbolje razraditi detaljan plan koji će pomoći da u novoj godini ispunimo obećanja koja smo si zadali. Ne morate ispuniti baš sve. Kao prvi korak pokušajmo promijeniti neku svoju osobinu na koju nismo ponosni. Ako nismo zahvalili svima koji su nam nešto lijepo i dobro učinili, sad je najbolje vrijeme za to. Kad shvatimo koliko nam je ljudi pomoglo, osjećat ćemo se bolje i to će nam vratiti ili ojačati vjeru u ljude. Bit ćemo skromniji i zahvalniji baš za sve. Mislim da ni za našu malu hrvatsku zajednicu ne bi škodilo ako bi njihovi članovi dali po jedno obećanje, npr. naučit ću svoju djecu govoriti hrvatski, pokušat ću što više rabiti svoj materinski jezik, neću biti zavidan na postignuća drugih članova naše zajednice, pomoći ću u nastojanjima drugih za našu opću dobrobit itd. Svatko može pronalaziti za sebe obećanje kojim će moći pomoći u korist Hrvata u Mađarskoj. Kao članica te zajednice, i ja ću si izabrati obećanje, koje ću sigurno ispuniti, obećavam da ću u novoj godini nadalje pisati samo na hrvatskome jeziku (ili bolje da ne pišem??), a vi, dragi čitatelji, obećajte da ćete i u novoj godini čitati Hrvatski glasnik.

Nakon tih obećanja drugo mi i ne preostaje nego da svim dragim čitateljima zaželim blagoslovljeni Božić i sretnu Novu godinu, a u tome će mi pomoći i vrlo duhovite SMS poruke koje sam pronašla na internetu. Zacijelo će vam dati optimizma u novoj godini, a možete ih i vi poslati ako vam se sviđaju:

Kad posljednji otkucaji sata označe ponoć, neka ti putovi budu posuti kristalima sreće, a bol i tuga neka se izgube zauvijek! SRETNNA NOVA GODINA!

Idi putovima koje bira tvoje srce, voli ono što ispunjava tvoju dušu, budi s onim koga doista voliš i ne dopusti da izgubiš onoga koga želiš! SRETNNA NOVA GODINA!

Bernadeta Blažetin

„Glasnikov tjedan”

Dragi čitatelju! Polako ispraćamo još jednu kalendarsku godinu i sa strepnjom stupamo u novu. Jer ono što čujemo svakoga dana s raznih strana, preko novina, televizijskih i radijskih emisija, interneta, ne daje nam previše nade i sigurnosti. Recesija je riječ koja kruži u eteru potkraj 2008. godine. Sve veća opasnost od nezaposlenosti, sve manje tržišne moći,

a one koji su zaposleni sve češće upozoravaju kako će teško živjeti od mirovina ako sustav ostane takav kakav je danas. Stanovništvo naglo stari. I naša hrvatska zajednica u Mađarskoj zajedno s cijelim društvom stari. Pokazuju to i naša okupljanja. Sve se manje djece rađa. Sve se više škola zatvara. U hrvatskim selima gdje je nekoć bilo i do tridesetak i više učenika u jednom razredu, danas se u prvi razred upisuje tek nekoliko učenika. U tom kontekstu i nemamo baš preveliku nadu u brojnost naše zajednice u nastupajućim desetljećima.

Unatoč svemu, kao i uvijek, Hrvati su marni i vrijedni ljudi, optimisti, koji vole planirati i koji žele napredak svojoj zajednici, unatoč međusobnim trzavicama koje postoje svugdje pa i u našim redovima. Mi i ne volimo o njima govoriti, tek kuloarski. Ali onda se one javljaju kao velik problem ako se međuljudski problemi i nesuglasice odražavaju na donošenje odluka i na pos-

tupke od sveopćeg interesa i ako se pojedinačno pod svaku cijenu nameće općemu, ne shvaćajući kako to može imati pogubne i dalekosežne posljedice. I zato svi oni problemi koji prate i javljaju se u hrvatskoj zajednici u Mađarskoj, kao u svakoj drugoj zajednici, na njezin opstanak imaju znatno veće značenje i težinu.

U ovo vrijeme iščekivanja budimo u znaku mira. Dok anđeli prose mir nama smrtnicima, slaveći porođenje Djetešca kome je Majka Djevica, slomimo i mi davla koji se vrzma stalno tu negdje pokraj nas i pridonosimo spasu svijeta. Pridonesimo u prvom redu miru u samima sebi, svojoj obitelji, među prijateljima i u svojoj zajednici. „Dobre volje svaka duša / grijeha neka već ne kuša” pjevamo slaveći Otkupitelja ovih dana. Neka i naš život u nastupajućoj godini, kao i naša djela, obilježe upravo ove riječi. Jer jedno je sigurno, u svijetu gdje se iz dana u dan gube i poništavaju vrijednosti u kojima smo do jučer tražili čvrsta uporišta u danima nesigurnosti i dvojbe, potreban nam je mir. Potrebna nam je sigurna luka u koju možemo uploviti i u kojoj se možemo opustiti. Pronađimo tu sigurnu luku u godini koja je pred nama. Dragi čitatelju, želim ti sretan Božić i sretnu „plodovima” bogatu 2009. godinu. Tvoja urednica:

Branka Pavić Blažetin

Svim čitateljima Hrvatskoga glasnika želimo sretan Božić i blagoslovljenu 2009. godinu (mališani pečuškog hrvatskog vrtića na Božićnom koncertu u Pečuhu)

Nova izdanja: Hrvatski kalendar 2009, Croatica Kft., Budimpešta

Poštovani čitatelji

Kalendari kao svjedoci vremena i prostora, kao dio naše prošlosti i sadašnjosti, svaki na svoj način želi nam ispričati priču svoga vremena. Kalendari u životu Hrvata u Mađarskoj imaju dugu tradiciju izlaženja, koja se nastavlja i u trećem tisućljeću. U prvom redu zahvaljujući, danas, izdavaču Croatica Kft. i našim hrvatskim samoupravama, omogućeno je da oni dospiju u hrvatske domove. Upravo hrvatske samouprave, svojom narudžbom i njihovim daljnjim širenjem u svojim sredinama, neke sa zavidnom uspješnošću voljom i zanosom, a nekima i nije toliko važno da pisana riječ ima prođu, pa ne naruče nijedan ili, recimo, tek jedan primjerak, doprinose čitanosti ovoga, kako ga s pravom još i danas možemo nazivati, najtiražnijeg izdanja Hrvata u Mađarskoj. „O tempora, o mores!“ („o čudnih li vremena, čudnih li običaja!“) kazuje stara Ciceronova latinska izreka. Koliko ljudi, toliko čudi. Iako bismo svi mi trebali koračati na istom putu i zadatku, čuvanja nacionalne samobitnosti kroz pisanu riječ. Nažalost, sve je manje važno čuvanje nacionalne samobitnosti kroza znanje materinskoga jezika i kroz pisanu riječ koja ima golemu ulogu u jačanju svijesti, ponosa i vjere u sutrašnjicu. Nacionalna samobitnost bez jezika, bar za mene, nezamisliva je kategorija, premda se sve češće u globaliziranome svijetu traže i nalaze različite definicije pa i nacionalne samobitnosti. Jedan narod, nacionalnu manjinu u njezinim posebnostima u prvom redu određuje jezik i kulturni krug pripadanja.

Asimilacija, odnarođivanje, utapanje u većinu, gubljenje jezika jesu tijek koji je teško i nemoguće zaustaviti. Kao ilustraciju navodim kako jedan od autora u ovogodišnjem kalendaru piše: „dok su 1768. godine u Bikiću živjeli isključivo Hrvati (koje dokument navodi tada uobičajenim imenom „Iiri“), 2001. godine od 3023 stanovnika tek se njih 21 očitovao Hrvatom“. Pitaju se političari i manjinski djelatnici može li se nešto učiniti jer, kažu, ako se samobitnost mogla izgubiti, ona se može ponovno steći. Zaboravljeni jezik naučiti, kulturu upoznati. Naravno, to umjesto nas neće riješiti nikakvi zakonski akti, dobivene potpore, dokumenti, ni europske karte. To moramo učiniti mi sami u sebi, svojoj obitelji, zajednici, a u tome nam, vjerujem, može pomoći i štivo koje držiš u rukama, dragi čitatelju! Nalazimo se pred mnogobrojnim izazovima, i ja i ti, na koje ne možemo onako kako bismo htjeli, tom brzinom koju diktira vrijeme naći i pružiti prave odgovore. Jer biti manjincem u Mađarskoj, i nije laka stvar. Zajednica koja nam najviše treba, kao oslonac, alfa i omega našega manjinskog bića, raspada se, a s njom i jezik,

običaji, kultura, vjera, školstvo... Tko su pripadnici manjina u onome strogo smislu riječi koju smo poznavali do danas? Javlja se suvremena manjinska samobitnost koja ne trpi ukalupljene recepte, unaprijed dane odgovore, koja jača funkciju standardnoga hrvatskog jezika u odnosu na bogatstvo naših mjesnih govora, koji izumiru i ostaju tek arhaična slika vremena u nestajanju. Otvaraju se granice, informacije su nam dostupne iz jednoga u drugi kraj svijeta u trenutku dok kliknemo na ikonu našeg ekrana. Omogućen nam je svakodnevni kontakt s jezikom, napisima, sve ovisi o nama. I s time se moramo suočiti te naći prave odgovore ako želimo biti životni na kalendarskim stranicama i za trideset godina.

Pri uređivanju ovoga kalendara listala sam pomno onaj izašli 1959. godine, dakle prije 50 godina. Na naslovnoj stranici je djevojka (Marica Mezeti iz Semartina) iz sela koje danas na karti naselja u kojima žive Hrvati u Mađarskoj ne postoji. I to je svojevrsni dokument, dio kalendarskoga štiva, jedna slika, potpis, jedan osmijeh, krajolik...

U vremenu smo darivanja, na isteku jedne, na pragu nove kalendarske godine, stariji smo i iskusniji za godinu dana, godinu u kojoj smo još jednom nešto naučili, promijenili se. I ove nas godine čeka Hrvatski kalendar pod hrvatskim božićnim drvцем. Prelistajmo ga, pročitajmo, zastanimo, nemojmo zamjeriti pogreške i propuste, i one su dio našega rada. Pronadimo djelić sebe i u ovogodišnjemu Hrvatskom kalendaru.

Branka Pavić Blažetin
urednica Hrvatskog kalendara 2009

BUDIMPEŠTA – U organizaciji budimpeštanskog HOŠIG-a, u školskom je predvorju 18. prosinca s početkom u 15 sati priređen bogat božićni program. Prikazan je prizor iz bajke o Snjeguljici, zajedno okićeno božićno drveće, učenik Ante Skenderović predstavio je instrumentalnu izvedbu božićne pjesme na trubi, a potom su ponajljepše misli o Božiću okupljenima kazivali Inez Kvarda i Marko Kovač. Niži razredi predstavili su se izvedbom božićnih pjesama, kao i učenici 3. razreda, a gimnazijalci su recitali pjesmu Sveta noć. Učenici 8. razreda izveli su priču o božićnim simbolima, a Fružina Füzesi na flauti i Marko Rus na glasoviru imali su prigodni božićni koncert. Pjesmu Marka Dekića „Božićna“ kazivao je učenik 10. razreda Marko Pavleković, a plesna skupina „Luč“ izvela je koreografiju Nebeski znak. U izvedbi Szabolcsa Szilágyia okupljeni su čuli pjesmu mađarskog pjesnika Endrea Adya „Mala božićna pjesma“, a potom su svi skupa pjevali hrvatske božićne pjesme, dok su se nastavnici potrudili čestitati Božić i Novu godinu okupljenima na brojnim jezicima svijeta.

SEGEDIN – U povodu Dana manjina u Mađarskoj, 18. prosinca, u segedinskom Domu manjina priređeno je gastronomsko predstavljanje Armenaca, Ukrajinaca, Slovaka, Nijemaca, Grka, Hrvata, Srba i Bugara s kušanjem te prikazivanjem jela i specijalnih pića tih naroda i zajednica. Uz to bila je priređena i grčka plesačnica koju je vodio sastav „Ilios“ Lászla Szeltnera i koncert skupine „Maskarades“.

UDVAR – U hrvatskom naselju Udvaru, nedaleko od Pečuha, prije mjesec dana načelnik sela László Rónai dao je ostavku pozivajući se na svoje zdravstveno stanje. Izvanredni izbori za udvarskog načelnika bit će 8. veljače 2009. godine. Trenutno je na čelu samoupravnog tijela Mišo Božanović koji je obnašao dužnost donaćelnika.

KISEG – U crkvi Srca Isusova 14. prosinca priređen je adventski koncert u organizaciji tamošnje njemačke manjinske samouprave, u sklopu kojega je nastupio i hrvatski Zbor Svetog Imre.

MOHAČ – U organizaciji Hrvatske samouprave, kako je za Hrvatski glasnik izjavila njezina predsjednica Marija Barac Nemet, 13. prosinca u Maloj vijećnici Gradske kuće, s početkom u 15 sati održana je redovita zakonom propisana javna tribina Hrvatske manjinske samouprave. Predsjednica je nazočne izvijestila o aktivnostima samouprave te odgovorila na postavljena pitanja.

Božićni koncert s Najboljim hrvatskim tamburašima

U organizaciji Hrvatske redakcije MTV-a, Generalnog konzulata Republike Hrvatske u Pečuhu, Veleposlanstva Republike Hrvatske u Budimpešti i Hrvatskog kazališta, 15. prosinca u auli medicinskog fakulteta u Pečuhu održan je tradicionalni Božićni koncert koji je okupio osamstotinjak posjetitelja.

Kako je u ime organizatora kazao Mišo Balaž, urednik Hrvatske kronike, emisije na hrvatskom jeziku pri Mađarskoj televiziji, pečuški Božićni koncert ima dugu tradiciju, priređuje se neprekidno od 1992. godine, okupljajući Hrvate ove regije, a i šire, u predbožićnom druženju. Svake godine neka nova zvijezda hrvatske glazbene scene obraduje nas svojim nastupom. Ove su godine bili to *Najbolji hrvatski tamburaši* na čelu sa

Stankom Šarićem, koji su posljednji put gostovali u Pečuhu prije petnaest godina. Nakon pozdravnih riječi Miše Balaža i konzula geranta Generalnog konzulata Republike Hrvatske u Pečuhu Vesne Njikoš Pečkaj, pozdravljeni su i uzvanici, među njima i predsjednik Skupštine HDS-a Mišo Hepp. Dvoiposatni program otvorio je videozapis autora Miše Balaža o božićnim običajima u Podravini i lirskim sjećanjem na Božić svog djetinjstva, na radost mnogobrojnih Podravaca koji su u velikom broju nazočili koncertu. Ženski pjevački zbor Augusta Šenoe obradovao je nazočne vijencem krasnih pjesama. Potom su na pozornicu izašli članovi KUD-a Ladislava Matušeka iz Kukinja, pjevači, plesači i svirci, kojima se ovog puta pridružilo i nekoliko

plesača koji su nekada plesali u „Baranji”. Svojim veselim nastupom u bogatim nošnjama podigli su atmosferu u dvorani i među gledateljima u tilom času. Mali polaznici Hrvatskog vrtića Miroslava Krleže sa svojim tetama Anicom, Janjom i Ankom oduševili su sve nas svojim nastupom. Potom je slijedio koncertni nastup *Najboljih hrvatskih tamburaša*. Stanko i dečki su sviranjem poznatih nota i vrhunskom tamburaškom glazbom te pjesmom obogatili naše adventsko pripremanje. I tako od pjesme do pjesme, od pljeska do pljeska polako se završio i ovogodišnji pečuški Božićni koncert. Do idućega, kako ističu organizatori.

Branka Pavić Blažetin

Božićnim pjesmama čestitali predstojeće blagdane

Kaniška Hrvatska manjinska samouprava redovito, svake godine priređuje predbožićni program. Od ove godine to se proširilo i na koncert crkvenih zborova iz Pomurja, koji je ustrojen u bolničkoj gradskoj kapelici, a prema planovima priredio bi se svake godine, naizmjenično u hrvatskim naseljima. Na koncertu 14. prosinca čule su se božićne pjesme u izvedbi zborova iz Mlinaraca, Petribe, Pustare i Kaniže, a nastupili su i kaniški tamburaši. Koncertu je prethodilo hrvatsko misno slavlje u celebriranju preloškog župnika Antuna Hoblaja i profesora Jurja Batelja iz Zagreba.

Misu celebriraju svećenici Antun Hobljaj i Juraj Batelja

Davna je već želja kaniških Hrvata bila da se organizira predbožićni koncert zajedno s hrvatskom misom, kako bi se na blagdane mogli pripremati ne samo u katoličkom nego i u pravome hrvatskom duhu.

Treće nedjelje došašća napunila se bolnička kapelica u Kaniži vjernicima iz grada i okolnih mjesta da poslušaju Božju riječ od gostujućih svećenika.

Marija Vargović, predsjednica manjinske samouprave, srdačno je pozdravila svećenike iz Preloga i Zagreba te je zahvalila što su prihvatili celebriranje mise u posljednjem

trenu, naime Blaž Horvat, rektor katedrale u Varaždinu, koji je obećao održati misu, razbolio se. Za njegovo ozdravljenje vjernici su također molili.

Misnom je slavlju prethodio mali koncert kaniških tamburaša pod vodstvom Žolta Trojka. Mali sastav izveo je božićne pjesme Narodil nam se, U to vrijeme i Pastiri.

Misu je predvodio prof. Juraj Batelja, svećenik Zagrebačke nadbiskupije, zahvalio je na pozivu, radovao se što je mogao upoznati hrvatske vjernike iz Mađarske. Istaknuo je da su vjernici pred Bogom jednaki, bez obzira

na svoju rasu i materinski jezik, a to je učvrstio i blaženi Alojzije Stepinac rečenicom «Nema stranaca pred molitvom».

Profesor Batelja, kao primjer za snažnu vjeru, govorio je o Alojziju Stepincu, o njegovu životu, o njegovoj čvrstoj vjeri, koju u predbožićnim danima trebamo jače osjećati, trebamo ju učvrstiti svojim djelom, ponašanjem, kako nam je na to ukazao i sam Isus Krist. Pod konac svete mise svećenici su svakome zaželjeli sretan Božić, podijelili vjerski časopis Glas koncila i sliku o Alojziju Stepincu. Na kraju mise svi vjernici uz pratnju tamburaša otpjevali su božićnu pjesmu U to vrijeme godišta. Slijedili su nastupi zborova. Ženski pjevački zbor iz Mlinaraca s 15 članova nastavio je predbožićni ugođaj s pjesmama Sve kršćanstvo je veselo, U to vrijeme godišta i Svim na zemlji.

Petripski mješoviti zbor uz poznatu božićnu pjesmu Došel je z neba izabrao je manje poznate, ali prekrasne pjesme Od angela Gabrijela i Zdravo, Djevo.

Pustarčanke su nastavile zavičajnim božićnim pjesmama Sve kršćanstvo je veselo, Marija je lepo ime, Zbogom, Marija. Koncert je završen nastupom kaniškoga mješovitog zbora s poznatim božićnim pjesmama Radujte se, narodi, U to vrijeme godišta i S nebesa se pjesma ori. I nakraju je pjesma odista orila kada su svi zborovi otpjevali poznatu u cijelome svijetu: Tiha noć.

Nakon koncerta svi su sudionici pozvani na božićno druženje u svečanu dvoranu „Vasember“, gdje su se nadalje pjevale božićne pjesme.

Beta

Zajednička pjesma svih zborova

Uza svijeću svi su zaželjeli jedan drugomu sretne božićne blagdane

KAĆMAR – U petak, 19. prosinca, u mjesnoj školi u Kaćmaru priređen je prigodni kulturni program za Božić. Među ostalima u programu su nastupili i učenici hrvatskoga kružoka nižih i viših razreda, koji su se predstavili s bunjevačkim dječjim igrama, kolom i bunjevačkim pjesmama, koje su s njima uvježbale učiteljice *Anica Matoš* i *Margitka Tupčija-Išpanović*.

PEČUH – U organizaciji Udruge hrvatskih vinogradara u Mađarskoj i Hrvatskoga kluba Augusta Šenoae, i ove je godine na blagdan Svete Lucije, 13. prosinca, održana tradicionalna izložba vina i kušanje u prostorijama Kluba. U ime organizatora okupljene je pozdravio voditelj Kluba Mišo Šarošac koji je predstavio izlagače: Vinsku kuću Wine Princess i podrum Géze Ballae iz rumunjskoga mjesta Mineța (Ménés).

Gara

Planovi hrvatske samouprave

Garska Hrvatska manjinska samouprava ove godine, osim manjih planova, ostvarila je sve što je predviđjela – reče nam ukratko predsjednik Stipan Krekić. Premda još ne znaju koliko će sredstava imati, kako će prenijeti ostatak novca i koliko će nabaviti putem raznih natječaja, vjeruju da će i do godine imati toliko priredaba kao ove, da će očuvati već tradicionalne, ali će pokrenuti i nove priredbe.

„Mi sada utemeljujemo KUD kao udruhu, a oko toga ćemo imati mnogo zadataka. Naša omladinska kulturna grupa sada je već izrasla, dobro radi, ali bismo voljeli uključiti i mladu, školsku dob radi osiguranja svojeg podmlatka. Planiramo opet put u prapostojbinu bunjevačkih Hrvata, na izvor rijeke Bune, gdje bismo postavili ploču u spomen na njihov dolazak u Bačku. Odlučili smo da ćemo pokrenuti tečaj hrvatskoga jezika za mlade, jer iako stari dobro govore bunjevački, mladež vrlo slabo, pa članovi kulturne skupine žele bolje naučiti jezik” – zaključuje predsjednik Krekić.

Proslavljene Materice i Oci u Kaćmaru

velečasni Franjo Ivanković iz Tavankuta. Za ovu prigodu ugostili su i pečuško Hrvatsko kazalište koje je u mjesnom domu kulture prikazalo komediju *Pošteni varalica* Antuna Karagića. Nakon nje, u 18 sati u mjesnoj gostionici „Sarok” priređen je mali kulturni program čime su obilježene Materice i Oci. Okupljene je u ime organizatora pozdravila Teza Vujkov-Balažić koja je podsjetila na ulogu i značenje toga bunjevačkog običaja. Učenici hrvatske skupine prigodnim su recitacijama čestitali Materice i Oce, a gimnazijalka Aneta Balažić uz gitaru otpjevala je pjesmu *Ej, Bunjevci na sjeveru Bačke*. Druženje bunjevačkih Hrvata nastavljeno je i završeno zajedničkom večerom, uz pjesmu i ples.

Kako smo još saznali, u suorganizaciji triju samouprava, seoske, hrvatske i njemačke, u ponedjeljak, 29. prosinca, u Kaćmaru će se održati trojezični koncert, a Hrvatska manjinska samouprava pozvala je u goste izvođače iz Subotice.

S. B.

Božićno okupljanje mohačke Šokadije

Betlehemski igrokaz, a prikazivači su bili: Dječja skupina Šokačke čitaonice, hrvatska skupina iz Eötvöseva vrtića, Crkveni (šokački) ženski pjevački zbor te Tamburaški sastav Šokadija.

Prepuna crkva, ozarena dječja lica, narodna nošnja, tambura u ruci, a sve to u organizaciji tamošnje Hrvatske samouprave i Šokačke čitaonice. Pozdravljajući nazočne, među njima i konzula geranta Generalnog konzulata Republike Hrvatske u Pečuhu Vesnu Njikoš Pečkaj i konzulicu za kulturu, znanost i obrazovanje Katju Bakiju te drage goste: Veru Svobodu, skladatelja Julija Njikoša i članove Slavnskoga tamburaškog društva Pajo Kolarić, predsjednica Hrvatske samouprave Marija Barac Nemet reče: „Pred vratima nam je Božić, jedan od najljepših blagdana, kada nam se u srca useli mir, kada u zraku pliva miris svijeća, kad svi mi razmišljamo o obiteljskoj toplini, o božićnom drvcu i ne tražimo ništa drugo samo da imamo malo vremena za razgovor sa svojim najbližima.”

Lijepo je bilo u Mohaču u Franjevačkoj crkvi 16. prosinca. Okupilo se staro i mlado, mnogo djece na prigodnoj božićnoj svečanosti koju je uz domaće izvođače obilježio i nastup Slavnskoga tamburaškog društva Pajo Kolarić iz Osijeka uz dirigenticu Željku Grgošević i solo-pjevačicu Veru Svobodu.

U bogatom programu domaćina, što ga je brižno pripremila Beata Janković, prikazan je

Pozdravljajući nazočne uime Šokačke čitaonice, Zoltan Horvat je kazao kako je Franjevačka crkva oduvijek igrala važnu ulogu u životu mohačkih Hrvata, a ima je i danas jer se svake posljednje nedjelje u mjesecu u njoj održavaju svete mise na hrvatskom jeziku. Zahvalio je na dolasku u Mohač Slavnskomo tamburaškom društvu Pajo Kolarić koje slavi 55. obljetnicu djelovanja i solo-pjevačici Veri Svobodi.

U prekrasnome programu mohačkih Hrvata doista su mogli svi uživati i ugrijati se oko riječi, pjesme i igre. Vokalna solistica Vera Svoboda polusatnim nastupom i izvedbom najpoznatijih i najljepših božićnih pjesma dočarala nam je uistinu snježni Božić s tek rođenim Spasiteljem na slamici. Napomenimo kako je gđa Vesna Njikoš Pečkaj Beati Janković, koja vodi tečaj hrvatskoga jezika u Šokačkoj čitaonici, predala vrijedne i korisne knjige, te kako su svi mališani, djeca i unuci članova Čitaonice bili nagrađeni poklonima iz velike vreće Svetoga Nikole.

Branka Pavić Blažetin

U povodu 165. obljetnice smrti „Prisičkoga farnika“

Na grobu Jožefa Ficka

Poštovatelji Jožefa Ficka

„Sunce va škurini, otac narodu, pastir vjerni“ – tako je nazvao Mate Meršić Miloradić prisičkoga farnika Jožefa Ficka, čija je najveća zasluga da je prepoznao u narodu, koliko mu manjka pobožna literatura i trudio se je dati „črijedi pri guštarni zdrav napitak“. Pri njegovom grobu u Prisiki su bili skupaspravni prvenstveno domaćini 30. novembra, nedilju otpodne, da nekoliko minutov dostojno posvećuju velikanu ki je rodom iz slovenskoga sela Boreča (rođen 1772), a od 1802. sve do 1843. ljeta je bio dušobrižnik ovoga naselja. Na malom jubileju njegove smrti u mrzлом vjetru je daleko glušala jačka mišanoga zbora, a Mirko Berlaković iz Velikoga Borištofa je ukratko predstavio djelovanje „prisičkoga farnika“. Uz ostalo je rekao da u ono vrime nismo imali boljega književnika od Ficke iako je bio Slovenac, i kako je i sam napisao u predgovoru svojega Staroga Teštamenta: „*Tužan sam vas mnogo puti miloval, da vi va vašem hervatskom jeziki mimo nikuliko molitvenih i jedinih evandjelskih knjig nijednih nimate, s kih bi se dobrotivnost Boga, ljubav Jezusa, red lipoga ponašanja i pravu božju službu učili. Štimam tako, da vam s mojim malim trudom hoću ugoditi, ako vam va ovi, na dva dijele razdiljeni knjiga, na kratki nauk svega Svetoga pisma razložim*“. Tako je Stari i Novi zakon u knjigi izašla 1824. ljeta i štampana bila u Šopronu. Ficko je sastavio i dva molitvenike. *Novu hižu zlatu* ka je 14 puti izdana, slijedi zapravo Bogovičev molitvenik, a ku još i dan-danas moremo najti u gradišćanski hiža. – *Spomenute knjige su bile prik sto ljet duhovna hrana i molitvenik svih Hrvatov u zapadnoj Ugarskoj, u Dolnjoj Austriji, na Lajti, u Moravskoj i u Slovačkoj, ada to je tako proširena knjiga bila da zvana*

toga proširenije nije ni bilo – je nadalje naglasio Mirko Berlaković.

Najvažniji Fickini djeli su jur i prlje spomenuta razlaganja Staroga i Novoga Teštamenta, razlaganje katekizmuša i razlaganje crikvenih ceremonijov. Da su ljudi obljubili njegove knjige, to je i zato bilo jer u onu dobu nisu imali nikakovo drugo štivo, ni kalendarov ni hrvatskih novin. Na dužički zimski večeri se je doma štalalo, neki su se i naučili iz ovih knjig štati. Po Berlakovićevi riči, Fickino stvaranje moramo jako visoko cijeniti iako je u jezičnom pogledu imao puno nedostatkov. Prisika je bila za njega životno mjesto, isto tako kot i Miloradiću Kemlja, a da li je bilo odsudjeno ili je to bila kakova milost cijeli žitak biti farnik na jednom mjestu, danas je jur teško potvrditi. Ali se postavlja pitanje što bi bilo kad on ne bi pisao?

Što bi bilo s timi Hrvati ki uopće nisu imali nikarkovih knjig, jer k istini sliši da bi bili duhovno sigurno oglasili u tom pustom vrimenu. Uza to, kako smo doznali, Ficko je peljao i farsku kroniku, za školsko potribovanje je anonimno priredio dvojezičnu abecedu i još nije poznato je li štampam njegov jačkar s oko 150 pjesam, ugarsko-hrvatski rječnik i Kratak sažetak Staroga zakona s dodatkom tekstov iz prirodopisa, zemljopisa i povijesti Ugarske.

Za kratkim referatom djelovanja i žitka pokojnoga Jožefa Ficka, Dragan Fucin je recitirao pjesmu Antona Leopolda pod naslovom Prisika, a uz jačke su položili vijenac i našgali sviću načelnik sela Gyula Orbán ter predsjednik Hrvatske manjinske samouprave Pavao Nickl. Tamburaške melodije ovput su odale čast negdašnjemu prisičkomu farniku, ki jur poslije 165 ljet, skoro da i nikako ne živi u spominku stanovnikov, ali bar nisu pozabili

na njega ovde živeći vjerniki ki su u velikom broju došli na priredbu.

Prisičani već zdavno samo ugarske farnike imaju, jedino si jačiti moru pri maši na materinskom jeziku, ali jur pravoda dugo razmišljaju kako bi mogli dostignuti da rič Božja ponovo se širi na hrvatskom jeziku u njevoj maloj farskoj crikvi.

-Tiho-

Trenutak za pjesmu Spavaj, mali Božiću

Spavaj, mali Božiću, buj, buj, buj.
Spavaj, neba kraljiću, tuj, tuj, tuj.
Tako piva sad Divica,
Sinka Božjeg porodica,
tuj, tuj, tuj.

Spavaj, lipi cvitu moj, buj, buj, buj.
Spavaj, rožmarinu moj, tuj, tuj, tuj.
Spavaj, spavaj ružičice,
Puka tvoga ljubičice,
tuj, tuj, tuj.

U tranjavoj štalici, buj, buj, buj.
Na hladanoj slamici, tuj, tuj, tuj.
Zimu trpiš u jaslicah
Kano odveć sirotica,
tuj, tuj, tuj.

Spavaj, dite maleno, buj, buj, buj.
S radošću dočekano, tuj, tuj, tuj.
Tebe dvore svi anđeli,
Kerubini s arhandeli,
tuj, tuj, tuj.

KUD „Veseli prigorci“ na petroviskom vikendu

Mladi farkaš
tamburaški orkestar

Tomislav Balšić, predsjednik „Veselih prigrorcev“, u društvu svirača HKD-a „Gradišće“ Andraša Handlera

Profesora Ivana Kačurova mi Gradišćanci poznajemo iz tih plodnih ljet kad je još djelao kod moliških Hrvatov u Italiji, i neprestalno se je trudio da onde živeće Hrvate spoji u nekakvoj kulturnoj suradnji s Gradišćanskimi Hrvatima. Ja ga pametim iz Koljnofa, kamo je na sredini 1990-ih ljet dopeljaio moliško-hrvatske folklorae, a bivšu ravnateljicu petroviske škole Jutku Handler spominki pe-ljaju u prošlost, kako su se spoznali prik školskoga kontakta Donje Zeline, i kako je petroviska dičja folklorna grupa, zahvaljujući uprav ovomu poznanstvu, i nastupila na jednoj talijanskoj smotri.

Iako su ljeta odonda dost hudo odletila, gostovanje Kulturno-umjetničkoga društva „Veseli prigorci“ iz Jesenovca pravoda nisu Petrovišćani odbili. Subotu, 22. novembra, su tancoši i mužaški oduševili publiku u mjesnom domu kulture za pozdravnimi riči Andraša Handlera, ki je govorio u zastupničtvu Hrvatskoga kulturnoga društva Gradišće. Potom je Tomislav Balšić, predsjednik „Veselih prigrorcev“, ukratko predstavio široku tamburašku i folklornu aktivnost ansambla, ka je zatim i predstavljena na

pozornici. Tamburaški orkestar svirao je splitske melodije po starom farkaš sistemu iz 1936. ljeta s tradicionalnimi instrumenti. Bizovački plesi u koreografiji prof. Ivana Kačurova su nam ličili na Valpovačko kolo, što tancuju i naši folklorae. Zsuvirali su još i mladji tamburaški talenti, predstavljajući muzičko bogatstvo vlašćega Prigorja. Tančeni spleti iz Posavine, Baranje i Slavonije svenek izmjenično s jednim glazbenim blokom su nas otpeljali u matičnu zemlju, a na kraju cijeloga programa je i sam koordinator ovoga susreta, Ivan Kačurov zapjevao uz tamburašku pratnju. Refren su s njim veselo jur skupa pjevali i Petrovišćani: „Jedna je Hrvatska, samo je jedan dom, jedno je plavo more uvijek u srcu mom“. Po obećanju koreografa iz Hrvatske, Petrovišćani su dojdueće ljeto pozvani ne samo u Jesenovac nek ih čeka i zajednički nastup u Italiji kod moliških Hrvatov.

-Tiho-

ZAGREB – Međunarodni muzej Rođenja iz Betlehema osnovan je Unescoovim poticajem 2000. godine, a nastao je prema zamisli dr. Alfreda Troisia, organizatora Međunarodne izložbe umjetničkih i tradicijskih jaslica u Veroni koja već 25 godina pobuđuje iznimnu pozornost javnosti i posjetitelja. Cilj izložbe Jaslice svijeta koja sadži 150 jaslica, kao dio postava Međunarodnog muzeja Rođenja iz Betlehema, jest prenošenje poruke mira i bratstva među narodima, dijalog među različitim kulturama te obnavljanje i vrednovanje zajedničke kulturne baštine. Jaslice su različitih veličina, od sićušnih do onih visokih i do dva metra, a vidljiva je raznolikost i maštovitost u uporabi materijala za izradbu. Svaki je umjetnik u univerzalni motiv jaslica utkao dio kulture iz koje dolazi, što svaki izložak čini jedinstvenim.

DUŠNOK – Hrvatska manjinska samouprava i Hrvatska vjerska zajednica dušnočke rimokatoličke župe srdačno vas pozivaju na Božićni koncert koji će se prirediti 28. prosinca ove godine u župnoj crkvi. Misno slavlje na hrvatskom jeziku, koje počinje u 15 sati, predvodit će santomvački župnik, velečasni Imre Polyák. Nakon mise slijedi nastup pjevačkih zborova iz Baje, Vršende, Kačmara, Kalače, Santova i Dušnoka.

GORNJI ČETAR – Na trećoj adventskoj nedilji su na predbožićnu gošćinu dočekani penzionisti i u ovom naselju, u organizaciji Seoske i Hrvatske manjinske samouprave. Šezdeset-sedamdeset umirovljenikov sela su kulturnim programom pozdravili tancoši, jačkari i školarci.

Mladi Olasci (Arhiv KUD-a „Tanac“)

Hrvatski dan u Kapošvaru

Zemaljsko društvo hrvatsko-mađarskog prijateljstva i Hrvatska manjinska samouprava grada Kapošvara svake godine tradicionalno priređuju Hrvatski dan. Ove je godine on održan 22. studenog u prostorijama gradske uprave. U okviru programa priređeno je natjecanje u kazivanju stihova, dodijeljeno je priznanje istaknutom članu društva Pavi Kuštri, te održan koncert koprivničkoga Tamburaškog orkestra «Tomo Šestak».

Pavo Kuštra u krugu obitelji, s unucima i suprugom

Natjecatelji s učiteljima i predstavnicima Društva

Hrvatski je dan prethodila prije tjedan dana održana misa na hrvatskom jeziku u crkvi Sv. Margite, na kojoj je bilo mnoštvo vjernika, a i objava natjecanja za učenike hrvatskih narodnosnih osnovnih škola iz Šomodske županije. Prijaviti se moglo s hrvatskim i mađarskim pjesmama hrvatskih autora.

Na natjecanje je pristiglo sedam učenika iz Starina s pratnjom učitelja Tibora Kedveša i iz Lukovišća s učiteljem Tomislavom Bunjevcem. Svaki je sudionik interpretirao dvije pjesme, ili pjesmu i prozu, no bilo je i takvih koji su izabrali čak tri djela. Ocjenjivački sud, što su ga činili nastavnici Éva Naggyörgy, Tamás Fodor i Ladislav Karas, pozorno je pratio izvođače, njihov izgovor na oba jezika, interpretaciju. Učiteljice Anica Popović i Ružica Kedveš, koje su pomogle djeci u pripremanju, odabrale su djeci prikladne pjesme. Mogli smo čuti pjesme Stanislava Femenića, Vladimira Nazora, Grigora Viteza, Marka Dekića, Stjepana Jakševca, Sanje Pilić, Árpáda Tótha, Sándora Weöresa te podravsku pučku priču koju je zapisao Đuro Franković.

Premda je kod prijave bilo naznačeno da se djeca trebaju pripremiti s hrvatskim autorima, neki su recitirali i mađarske autore, naime gotovo ne postoji prijevod hrvatskih dječjih pjesama na mađarski jezik. Učitelj Tomislav Bunjevac se dobro snašao, preveo je nekoliko pjesama Sanje Pilić, koje su dobro uspjele, možda će tu djelatnost i nastaviti, pa će se mađarska javnost upoznati s nekim hrvatskim dječjim autorima. Bilo je vrlo nadarenih recitatora, ipak se trebao postaviti neki redoslijed. Prvo mjesto osvojio je Benjamin Erdelji iz Lukovišća, drugo je pripalo Krištofu

Schneideru iz Lukovišća i Tiboru Bošnjaku iz Starina, a treće Joži Bogdanu, Iveti Bačmai, Ziti Oršoš i Šomi Etmar. Novčane nagrade i priznanje na svečanoj sjednici im je dodijelio Marko Kovač, predsjednik Društva i Hrvatske manjinske samouprave.

Nakon natjecanja Hrvatski se dan nastavio svečanom sjednicom. Predsjednik Marko Kovač i dopredsjednik Tibor Čuč pozdravili su nazočne, u kratkim crtama saželi rad Manjinske samouprave i Društva, koje organizacije i ubuduće žele raditi na okupljanju Hrvata iz grada i županije, te daljnjoj dobroj suradnji s općinama iz Hrvatske.

Zemaljsko mađarsko-hrvatsko prijateljsko društvo svake godine dodjeljuje priznanja osobama koje su svojim zalaganjem pridonijele uspješnom djelovanju Društva. Tibor Čuč, dopredsjednik, izvijestio je okupljene o odluci prema kojoj će u 2008. g. priznanje dodijeliti Pavi Kuštri za produblivanje dobre suradnje između općina s obje strane granice.

Pavo Kuštra rođen je u Gornjim Martinčima u hrvatskoj obitelji, s mađarskim jezikom prvi put se susreo u osnovnoj školi. Gimnaziju je pohađao kod franjevacu u Ostrogonu, ima agrarnu i ekonomsku diplomu. Živi u Csatahelyu, bavi se poljoprivrednim gospodarstvom i trgovinom. Od početka je član Hrvatsko-mađarskoga prijateljskog društva i na području svoje struke mnogo je pomogao u povezivanju gospodarstvenika iz Hrvatske i Mađarske.

G. Kuštra priznanje je primio s vrlo lijepim osjećajima jer, kako reče, dobio ga je od svojih prijatelja, a nema ljepšega nego kada čovjeku prijatelji cijene rad:

Benjamin Erdelji

– Nisam bio među osnivačima Društva, ali od prvih dana sudjelujem u njegovu radu koliko mogu. Meni je ono privlačno zbog prijatelja. Predsjednik i dopredsjednik su mi već odavno dobri znanci i prijatelji. Kada se Društvo osnovalo, bio sam sretan jer točno znam koliko znače prijateljstva, povezivanja na polju gospodarstva. Bez dobrih prijatelja, povjerenja ne može se sklopiti dobar posao. Pokušavam sudjelovati na priredbama, no najviše sam sudjelovao u programima koji su vezani uz moju struku. Više puta smo organizirali posjete i susrete gospodarstvenika iz dvije zemlje prilikom kojih sam bio koordinator. Meni je bilo zadovoljstvo raditi i ubuduće ću nadalje pokušati pomoći.

Dan je okončan koncertom Tamburaškog orkestra «Tomo Šestak» i druženjem uz domjenak.

Beta

Običaj Barbare još svenek živ u Hrvatskoj Kemlji

Barbare u 1970-imi ljeti

Eržiki Štummer (sprava prva), pomagačici jačkarnih zborov, su za nje djelo zahvalili na početku ljeta i člani mjesne Hrvatske manjinske samouprave (Foto: Tiho)

Kemljanski zakon u ove dane

Rijetkokrat dobijem rukom napisano pismo, a ovo mi je ležalo na srcu jur od septembra, samo sam mu dočekala aktualnost. Naime Kemljanka Eržika Štummer je detaljno napisala lip običaj u Hrvatskoj Kemlji, koji se veže uz dan Barbare i koji se čuva u cijeloj Europi jedino u ovom gradišćanskom selu, a na kojega su gizdavi sami Kemljanci. Lani je iz spomenutoga motiva napravio cijeli scenski spektakl koreograf i peljač mjesnoga folklornoga društva Konoplja Franci Nemet. Kako pišu teta Eržika u svojem pismu, 3. decembra svako ljetu se obliču Barbare, i ona sama je desetljeća dugo išla kot Barbara na početku decembra. Barbare su od pete do glave u bijelom rublju, s rupcom na glavi i bijela čipka im pokriva lice. U ruki imaju mašnom svezanu kuhaču, u bijeloj taškici pak nosu cukora. Imaju jednoga sprohadjača ki govori, pokidob Barbara je nima, ništ ne povida. Ovako su čekale obličene Barbare da ih primaju u svakom stanu, a osebjuno su je čekala dica ka su klečeći i moleći pozdravila došljake. Barbara ne ostaje dužna i veljek podili cukora, slatke falate, a kuhačom dodirne ramena, a to zlamenuje da želji svim dobro zdravlje, zloću daleko tira od hiže, a dobrotu ostavlja domaćinom. Ovako se oni oslobodjaju od nesriće.

Sveta Barbara je svetinja, braniteljica ru-

darov, ognjogasev, slipih ljudi, ka je živila u Italiji. Plemeniti otac je htio da njegova kćerka stane med opatice, ali kći se je zaljubila u jednoga mladića kojega nemilosrdni otac nikako nije htio viditi u svojoj palači. Pokidob se je Barbara suprotstavila očevoj volji, dao ju je zaslipiti i zapriti u jedan kloštar u Dzenovi. Mlada divojka je postala diboko vjerna opatica, a zato su ju jako poštovali vjerniki. Za smrćom oca najerbala je veliko bogatstvo, ali sve zemaljske kinče je podilila med siromahi.

Ovako prik stoljeća je nastao nje kult poštivanja, kot zaštitnice i nje dan svečujemo 4. decembra. Sveta Barbara sačuvala je svoju nevinost i čistoću i zato se svako ljetu pojavljuje med ljudi. Po riči Eržike Štummer ov „zakon“ je u Hrvatskoj Kemlji obnovljen 1968. ljeta, a ona sama je aktivno sudjelovala u gajenju Sv. Barbare u selu sve do 2003. ljeta kada ju je bolest potrla s noge. No, kako je s veseljem konstatirala, hvala Bogu, Sv. Barbare i danas hodu na kemljanski ulica, zahvaljujući prvenstveno predsjednici Hrvatske manjinske samouprave i peljačici Kluba umirovlenikov Mariji Nović-Štipković, ka nam je rekla da i ljetos su školari išli u selu željiti dobro zdravlje i prognati zloću i nesriću iznad Kemlje.

-Tiho-

Slike: Franjo Nemet

Adventske pripreme

Jelica Gujaš pomaže pri kićenju medenjaka

Gotovo u svim pomurskim naseljima priređene su predblagdanske pripreme. Na nekim mjestima organizirala ih je vjerska zajednica, na nekima kulturno društvo ili manjinska samouprava.

Serdahelska Hrvatska manjinska samouprava i ove je godine priredila božićne pripreme za djecu i mještane. S pomoću cvjećarice Tünde Bedő izrađivali su se božićni aranžmani, ukrasi na prozore, vrata i na groblje. Sada su u trendu aranžmani duguljastog oblika, a boje svatko izabere kakve želi.

Za Jelicu Gujaš svi znaju da je majstorica medenjaka, stoga i ovaj put ju je zamolio predsjednik samouprave da prikaže izradbu te božićne poslastice. Djeca su uživala ukrašavati ih bijelom pjenom. Na prozore su se izrađivale staklene slike s božićnom tematikom, a slušale su se i hrvatske božićne pjesme.

Prekrasni medenjaci

Izradba aranžmana

Ivan Šoić:

Advent u Sambotelu

Sambotel je mjesto
 Gdje se rodi koncert adventski
 Sedmog prosinca,
 ljeta gospodnjega dvije tisuće osmog.
 Došli su ovamo, glasom dati
 Bogu hvalu, rodu i svijetu.
 Neka se čuje da nas ima.
 Korijene da čuvati znamo.
 Bili mi daleko,
 Spriječiti nas ništa neće
 Kulturu, korijen, bogatstvo duše,
 Njegovati i nad tim blagom bdjeti,
 Svima pokazati,
 Svijetu dati.

Došli za to, tu su iz Hrvatske,
 Hrvatsko pjevačko društvo „Jeka“,
 iz Samobora, utemeljeni davno,
 prije stotinu trideset četiri ljeta.
 Pa zborovi,
 Svoje hrvatsko što u Mađarskoj čuva,
 Mješoviti zbor iz Narde,
 Ženski zbor „Ljubičica“ iz Petrova Sela.
 Naravno otvorenog srca,
 Hrvatske manjinske samouprave,
 Mješoviti zbor „Đurđica“ iz Sambotela.

Salezijanska crkva Svetog Kvirina.
 Sambotela grada,
 Orila se pjesmom iz srca
 I još jače, na kraju,
 Kada su glasove udružili
 Svi zborovi su pjevali
 „Mir, pravi mir“
 Pjesmom su zvali.
 Misom iza koncerta
 Sve su Bogu predali

U domu druženje svoje nastavili
 Bilo jela bilo pića
 Bilo pjesme
 Izobilje
 Čutili se dobro svi
 Srca puna se rastali
 Ispratili „Jeku“ iz Samobora,
 Dobar put im poželjeli.
 Nisu rekli zbogom,
 Samo doviđenja
 Žarko se nadam da bude tako.

Samobor, 8. prosinca 2008.

Hrvatsku mašu je služio Ivan Šneller, dušobrižnik Petrovoga Sela u mirovini

Adventski koncert sambotelskih Hrvatov

U crikvi Sv. Kvirina zapjevala i „Jeka“ iz Samobora

Atraktivna „Jeka“ iz Samobora je oduševila publiku svojim programom

Crikva se je i ovput napunila

Druge adventske nedilje u sambotelu crikvu Sv. Kvirina u lipom broju su skupadošli ne samo Hrvati iz Sambotela nek i iz okolišnih sel vjernici da bi diozimali na velikom tradicionalnom koncertu Hrvatske manjinske samouprave ovoga grada. Kako je rekla Kata Nemet-Harangozo, gdo je zapravo bila i idejna mati ovoga koncerta pred osmimi ljeti, „da moremo najprstati to je onakova lipota, to nek oni čutu ki jaču iz srca. K sebi, k nebu i ki kanu ljudem dobroga lipoga dati, ja mislim da je to u ovo predbožično vrime najlipše“. Prlje koncerta sve nazočne je pozdravio Laslo Škrapić, predsjednik sambotelske Hrvatske manjinske samouprave, ter i Mišo Hepp, predsjednik Hrvatske državne samouprave, ki je i zaželjio svim blažene božične svetke. Najprlje su nastupali domaćini, pod peljanjem Ève Szerdahelyi, a potom pak petrovski ženski zbor Ljubičica u pratnji mjesnih tamburašev. Hrvatsko pjevačko društvo „Jeka“ iz Samobora je doputovalo u Sambotel prik rodbinskih vezov, a društvo je

utemeljeno 1874. ljeta i broji kih 50 članov. Dirigent Josip degl' Ivellio je sa svojim zborom doprimio jako bogati pobožni repertoar, a na kraju drugoga pjevačkoga bloka čuli smo i pjesmu Svetoj Anastaziji, zaštitnici Samobora. Ivan Šoić, jedan od pjevačev Hrvatskoga pjevačkoga društva Jeka, nam je poslije koncerta povidaio da im je bilo jako drago da su mogli pjevati i sudjelovati u ovom zajedničkom projektu koji je bio jedan divan ugodjaj. (Gospodin Ivan Šoić nam je nekoliko dana kasnije poslao i malu pjesmicu o ovom događaju, kojega uz članak morete preštati.) Nardanski pjevački zbor s Magdom Horvat-Nemet ponovo nas je oduševio prekrasnim adventskimi jačkami. U mašnom slavlju je Ivan Šneller, umirovljeni petrovski farnik, naglasio da hrvatska rič i identitet je u Gradišću krez 500 ljet ostao i pomoću crikve, i zato bi bilo poželjno da čim većimi posjećuju i u ovom gradu, misečno jednoč mašu na hrvatskom jeziku.

-Tiho-

Domaći zbor Djurdjice

Božićni simboli

Božićno drvo. To cijele godine zeleno drvo simbol je nade i vječnog života kršćana. Vrh drveta gleda prema raj, a zvijezda koja se stavlja na njegov vrh simbol je zvijezde koja je vodila tri kralja do Betlehema. Svjetla na božićnom drvetu predstavljaju Isusa i njegovo svjetlo.

Crveno-bijeli štap. Bijele trake na slatkišu znače čistoću božićnih blagdana, a crvene trake Isusovu žrtvu. Slatkiš je u obliku štapa jer simbolizira štap pastira.

Cvijet, božićna svijeća. Meksička legenda priča kako je siromašna mala djevojčica željela na Badnjak donijeti u crkvu poklon u čast Djevice Marije. Kako nije imala poklon, otišla je u crkvu bez ičega. Putem joj se javio anđeo i rekao joj da ponese malo korova. Ona je to i učinila, a kad je korov stavila na oltar, on se pretvorio u predivan cvijet sa zelenim listovima i crvenim cvjetovima. Otada je božićna zvijezda simbol Božića i njome se tog blagdana ukrašavaju naši domovi i crkve.

Božikovina. Božikovinom se često koriste kao božićni ukras. Trnje božikovine podsjeća nas na trnje krune koju je nosio Isus, a crvene

bobice podsjećaju nas na krv koju je Isus prolio na križu. Zeleno lišće božikovine simbol je vječnog života, a crvene bobice simbol su uskrsnuća. Nekad davno, božikovina se upotrebljavala kao zaštita od vještica i gromova.

Božićna imela. Ona se također često rabi kao božićni ukras. Kako imela nema korijena, vjerovalo se da ona izrasta iz raja. Postoji vjerovanje da poljubac ispod imeline grančice donosi sreću. Nekad su neudane djevojke uzimale grančicu imele iz crkve i stavljale ju pod jastuk vjerujući da će sanjati o svome budućem suprugu.

Božićni vijenac. Nekoć se vjerovalo da nas božićni vijenac na kućnim vratima štiti od zlih duhova. Božićni vijenac ima oblik vijenca jer nas podsjeća na krunu od trnja koju je nosio Isus. Zelenilo vijenca simbol je vječnog života kršćana, a vijenac je ukrašen crvenim vrpčama koje označavaju svečanost blagdana.

Božićna zvona. Ona zvone kako bi proslavila Isusovo rođenje. Osim toga, Djed Božićnjak zvonima najavljuje putovanje u svojim sanjkama.

Mali test o božićnim događanjima

Podcrtaj odgovarajući odgovor i pošalji rješenje, iznenađenje te čeka.

- Gdje se rodio Isus?*
u Betlehemu, u Jeruzalemu
u Nazaretu, u Kafarnaumu
- Koji je car vladao u vrijeme Isusova rođenja?*
Tiberije, Cezar
Neron, August
- Tko se najprije došao pokloniti se Isusu?*
mudraci, pastiri
anđeli, stanovnici Betlehema
- Tko je pastirima objavio da se rodio Spasitelj?*
Marija, anđeo,
Josip, mudraci
- Koji su se stranci najprije došli pokloniti Isusu?*
kraljevi sa zapada, carevi sa sjevera
zvjezdonošci s juga, mudraci s istoka
- Zašto su Marija i Josip išli u Betlehem?*
Jer su tamo stanovali.
Jer su išli na popis stanovništva.
Jer je Josip u Betlehemu imao rodbinu.
Jer su htjeli da se Isus rodi u Betlehemu.
- Koji je kralj htio pogubiti novorođenog Isusa?*
Pilat, Herod,
August, Kvirinije
- Iz koje loze potječe Isus po svom poočimu Josipu?*
iz loze Davidove,
iz loze Kainove
iz loze Herodove,
iz loze Augustove
- Što je mudrace vodilo do Isusa?*
kristalna kugla, mudra sova
zvijezda, kamen mudraca
- Kamo je Josip zajedno s Marijom i Isusom morao bježati od Heroda?*
u Maroku, u Izrael
u Egipat, u Kanaan
- Koje su darove mudraci donijeli Isusu?*
zlatu, videoigru i šal
čizme, tamjan i automobil
zlatu, tamjan i smirnu
mirise, odjeću i zlatu
- Koje likove uz Isusovo rođenje spominje samo evanđelist Matej?*
anđele, mudrace
pastire, ovce
- Iz kojega su grada Josip i Marija došli u Betlehem?*
iz Jeruzalema,
iz Jerihona
iz Nazareta,
iz Kane Galilejske

SRETAN BOŽIĆ NA RAZNIM JEZICIMA

Albanija – Gezur Krislinjden
Argentina – Feliz Navidad
Brazil – Feliz Natal
Bugarska – Čestita koleda
Češka – Vesele Vianoce
Danska – Glaedelig Jul
Engleska – Merry Christmas
Esperanto – Gajan Kristnaskon
Filipini – Maligayang Pasko
Finska – Hauskaa Joulua
Francuska – Joyeux Noel
Grčka – Kala Christouyenna
Indonezija – Selamat Hari Natal
Irska – Nollaig Shona Dhuit
Island – Gledileg Jol
Italija – Buon Natale
Mađarska – Boldog karácsonyt
Nizozemska – Vrolijk Kerstfeest
Norveška – God Jul
Njemačka – Fröhliche Weihnachten
Poljska – Wesolych Swiat
Portugal – Feliz Natal
Rumunjska – Sarbatori Fericeite
Španjolska – Feliz Navidad
Švedska – God Jul

Betlehemska igra u Petrovom Selu

Izradila: Dijana Kovačić
iz Fiečhaza

MLINARCI – U organizaciji mjesne i manjinske samouprave, 6. studenoga u Mlinarcima održan je Dan umirovljenika. Na načelnikov poziv odazvalo se šezdesetak žitelja treće dobi. Stjepan Vuk, načelnik, izvijestio je o planovima samouprave, spomenuo uspješan natječaj od 22 milijuna forinti iz čega će se izgraditi pristanište na rijeci Muri s rekreacijskim središtem, a u školi će se postaviti izložba o prošlosti, sadašnjosti i budućnosti naselja. Seosko je čelništvo uvelo komunalni porez kako bi samouprava mogla imati izvore za buduće natječaje. Među planovima je obnova crkvenog dvorišta i nekadašnjeg doma starih, koji bi nakon obnove omogućio umirovljenicima okupljanje. Načelnik je zahvalio članovima pjevačkoga zbora na djelatnom radu, među kojima ima i dosta umirovljenika. Pjevački zbor ni ovaj put nije iznevjerio publiku, prikazao je šaljivu scensku igru.

MOHAČ – Kuratorij Zaklade za školovanje šokačke mladeži, što ga je utemeljio pokojni učitelj *Matija Kovačić*, 13. prosinca dodijelio je ovogodišnje stipendije iz Zakladina fonda učenicima koji su se natjecali za njih. Ukupno je dodijeljeno 120 tisuća forinti: natjecateljima u kategoriji učenika srednjih škola od četiri do deset tisuća, studentima od četiri do petnaest tisuća forinti. Jednokratnu stipendiju, po bodovnom sustavu u kojem se ocjenjivalo znanje hrvatskoga jezika, nazočnosti na hrvatskim priredbama, ocjenama iz pojedinih predmeta, uručila je predsjednica spomenute Zaklade Marija Prakatur. Ove se godine natjecalo šesnaest učenika i studenata.

KESZTHELY – Odbor za nacionalne i etničke manjine Skupštine samouprave Zalske županije svake godine organizira Županijski manjinski dan. U kestheljskom kazalištu Balaton 14. prosinca okupili su se predstavnici svih manjina iz te županije: Hrvati, Nijemci i Romi. Njih su pozdravili predstavnik županijske skupštine Jenő Szalóki i predsjednik odbora za manjine László Vajda. Obojica su istakli važnost čuvanja tradicija, u koje treba uključiti mlade. Prilikom svečanog programa na kojem su nastupale kulturne skupine svih manjina, dodijeljena su priznanja za osobe koje su aktivno djelovale na manjinskom polju. Od Hrvata priznanje je preuzela Etelke Doboš-Horvat, umirovljena učiteljica.

SANTOVO – Santovačka samouprava putem natječaja pribavila je 60 milijuna forinti za obnovu ceste u središtu naselja. Riječ je o ulicama Crvene armije, Petőfieve, Gáborove te dijela Kossuthove od doma kulture do župne crkve. Radovi proširenja ceste završeni su ovih dana, a na proljeće spomenuta će dionica i središnji santovački trg dobiti potpuno novi asfaltni sloj.

Hrvatska večer u Kečkemetu

U organizaciji Hrvatske samouprave grada Kečkemeta, u tome je gradu 5. prosinca priređena Hrvatska večer. Večer je počelo druženjem u Muzeju mađarskih naivnih umjetnika, uz izložbu radova *Ivana Ispanovića*, bunjevačkohrvatskog umjetnika iz Kereša (Kiskőrös), podrijetlom iz Kačmara, a nastavljeno Bačvanskom svinjokoljskom večerom u restoranu Časničkoga kluba.

U nazočnosti brojnih gostiju, među njima i predsjednika HDS-a Miše Heppa, konzulice geranta Generalnog konzulata Republike Hrvatske u Pečuhu *Vesne Njikoš Pečkaj*, ravnatelja Muzeja naivnih umjetnika *Jánosa Lacka*, i autora *Ivana Ispanovića*, nazočne je pozdravio predsjednik tamošnje Hrvatske

samouprave *Stipan Šibalin*, i predao riječ *Angeli Šokac Marković*, predsjednici Bačvanskog ogranka Saveza Hrvata u Mađarskoj. Ona je u svome nadahnutom govoru kazala: „S radošću sam se odazvala molbi predsjednika lokalne hrvatske samouprave da otvorim izložbu bunjevačkohrvatskoga slikara *Ivana Ispanovića*, našega zemljaka, sunarodnjaka, čovjeka koga je životni put odveo daleko od njegova rodnog Kačmara, kako bi se istim krugom vratio svojim korijenima, te poveden ljepotama proživjeloga djetinjstva i mladačkih dana, oblikovao svoja djela koja će bogatiti našu baštinu. Večeras, zahvaljujući našem umjetniku, svi mi prolazimo put uspomena, put povratka našim nezaboravljenima.

Katica Patarčić

Niže se red bijelih, uređenih kuća, otvaraju se široke ulice naših ravničarskih sela, prostrana dvorišta, zeleni pašnjaci, zrelo klasje, nepregledne njive i vinogradi. Svako umjetnikovom rukom oblikovano djelo ponese nas u krilo majke i dide, te kao da se u zraku miješa miris svježega mlijeka i jabuka na ormaru, težak miris čistih podmazanih soba i dogorjelih svijeća. U ustima osjećaš slast tek skuhanog pekmeza od šljiva, zaželiš se onih kifala iz bunara i bundevare koju je majka pekla čekajući komšije na divan. Obuzima te neki čudan blažen mir. Iz daleka se čuje topot konja, zvuk tambure, zveket dukata, šuškanje svile, razdragani smijeh i pjesma, još katkad sanjaš vještice i aždaje iz nedovršenih priča dugih zimskih večeri, i još i sad se sjetiš koliko ti je snage trebalo proći nedjeljom popodne pred redom baba na klupi. Naši su stari imali čudne ruke, čudne tople ruke koje su grijale u studena rana jutra došašća, potom na zornicu, čudne čvrste ruke kojima se ne možeš oteti, čudne meke ruke i blage ruke koje tjeraju sve brige i nevolje, čudne uvijek pružene ruke i otvoreno srce za Boga i čovjeka. U ime svih nas zahvaljujem Ivanu Išpanoviću za ovo kasno poslijepodne. Zalio je dušom šaku zemlje. Darovao nam je dio sebe, dio našega zajedništva. Djela se rađaju u tišini i doživljavaju u tišini kao i ljepota. Pogledajte izložene radove Ivana Išpanovića i uživajte u tišini.”

Bačvanska svinjokolja

Druženje je nastavljeno na Bačvanskoj svinjokoljskoj večeri, a goste je zabavljao Tamburaški sastav „Bačka” iz Gare sa solo-pjevačicom, Santovkinjom *Darinkom Orčik*. Pozdravljajući goste, *Katica Patarčić*, zastupnica kečkemetske Hrvatske samouprave, reče kako je Hrvatska samouprava lani, u skladu sa svojim programom, upoznala sve zainteresirane s najljepšim praznikom, bunjevačkom badnjom večerom. Spomenuli su se tada kako u pripremama za Božić važnost ima i svinjokolja koja se nekada odvijala oko blagdana Svetog Nikole. Tada, davno, svinju su ubijali toljagom, a danas to čine oštrim nožem ili električnim aparatom. Pripreme za svinjokolju počele su nekoliko dana prije samog čina. Pripremali su sudove, alate, kotlove, veliki škip i sve one stvari koje su

bile potrebne za ovaj posao. Tim predmetima nije raspolagalo svako kućanstvo, zato se ono što nisu imali pozajmljivalo od rođaka i susjeda. Dan prije svinjokolje čistio se i pržio crveni luk za krvavice, češnjak ili, kako su ga nazivali, „bili luk” za kobasice i kulen. Svi potrebni sudovi bili su oprani, noževi nanoštreni, u kotlovima je pripremljena voda. Na dan svinjokolje ustajalo se rano, ni djeca nisu mogla dugo spavati jer taj doživljaj nisu htjeli propustiti. Pod vodom je domaćin potpalio vatru, da bi što prije bilo kipuće vode za upotrebu. Rano je dolazio mesar, kasapin. Da bi mogli savladati svinju, koju dan prije nisu hranili, došli su i njegovi pomagači, a to su bili rođaci ili susjedi. Nakon uspješne pogibije pila se dobra domaća rakija, zaklana svinja je bila parena kipućom vodom i brzo čupana da bi je pripremili za paljenje. U davna vremena palilo se slamom, a u novije vrijeme pali se plinom. Zatim se svinja oprala, očistila i razudila u većim dijelovima. Domaćin je opet nudio pomagače rakijom, oni su nakon toga otišli kući. Kada se svinja raspravila, žene su prale crijeva, a muškarci ukućani sjekli su i mljeli meso i slaninu. Mesar je oblikovao šunke, slanine i meso. Sitno meso mljelo se za kobasicu i kulen, a za krvavicu i švarglu barilo se u kotlu. U sitno mljeveno meso stavljala se sol, mljevena domaća crvena paprika i mljeveni češnjak, u novije vrijeme mljeveni crni biber. Dobro se izmiješalo i tada su nadijevali kobasice i kulen u netom očišćena crijeva. Potom su rezali obareno meso od glave, kožice, neke sitnije otpatke masnijeg mesa za švarglu, a ostalo s malo jetara, cijela pluća i krv (zato se zvala krvavica) mljeli su za krvavicu. Bačvanske krvavice nisu sadržavale rižu ili proso, začini su bili prženi crveni luk, sol i kod nekih malo papra. Nadjevane krvavice opet su obarili, ali vrlo pomno, da se ne bi raskuhale.

Kućanica je za to vrijeme pripremala večeru. Kuhala se juha od mesnatih kostiju, paprikaš od mnogo vrsta mesa, pekla se kobasica, krvavica i meso, a svakako su se pekli fanki. Nakon dobro obavljenoga posla svi sudionici, pomagači i bliži rođaci, sjedali su za stol kako bi okusili što su toga dana uradili. Uz ukusne zalogaje gazda je nudio ovogodišnje vino. U dobrom raspoloženju provelo se večer, uz ugodne anegdote, katkad i koju lijepu pjesmu – pričala nam je Katica Patarčić.

Iako te večeri domaćini nisu imali priliku rečeno prikazati, pokušali su, i zahvaljujući svojoj susretljivosti i širokom bunjevačkom srcu, uspjeli dočarati ukuse svinjokoljske večere s bačvanske ravnice i naših bunjevačkih sela. U tome su im pomogla glazbala u rukama vještih svirača Tamburaškog sastava Bačka, prekrasni glas solo-pjevačice Darinke Orčik i kolo koje se vilo do kasnih sati.

bpb

KANIŽA – Trgovačka i ugostiteljska srednja škola već više od jednog desetljeća dobro suraduje s čakovečkom Trgovačkom i ekonomskom srednjom školom.

Uobičajilo se da učenici međusobno sudjeluju na božićnim sajmovima dviju ustanova. Ovaj put, 13. prosinca, gostovali su čakovečki srednjoškolci na kaniškom sajmu uredivši štand od izrađenih unikata i predstavili se s kratkim programom o svojim školskim aktivnostima.

PEČUH – U izdanju pečuške Hrvatske samouprave izašao je iz tiska drugi broj 2008/2. časopisa za kulturu i znanost Pečuški/Pécsi Horizont, urednika Đure Frankovića. U njemu nalazimo napise na više jezika, tako na hrvatskom, mađarskom, engleskom.

Hrvatsko-mađarska radna skupina u Bati

Lani u svibnju prilikom zajedničke sjednice mađarske i hrvatske vlade utemeljena je mješovita međuvladina radna skupina, koja je ovih dana u Mađarskoj održala drugu sjednicu. Izaslanstvo je posjetilo i Batu (Százhalombatta). Na susretu se raspravljalo o teorijskim i praktičnim zadaćama koje se tiču razvojne strategije, mikro, malih i srednjih poduzetništava. Uz ostalo, članovi radne skupine usuglasili su programe oko pronalazjenja odgovarajućih konstrukcija financiranja, zajmova i jamstava, uz otklanjanje administrativnih poteškoća, kako bi se poduzetnicima olakšao pristup financijskim izvorima. Osim toga bilo je riječi o razvojnim mogućnostima gospodarskih zona, o boljem iskorištavanju fondova u okviru programa regionalne suradnje EU, nadalje o pitanjima razvijanja suradnje među dvjema gospodarskim (poduzetničkim) komorama. U ime batske gradske samouprave, članove radne skupine pozdravio je János Weller, predsjednik gradskog odbora za gospodarenje imovinom, nakon čega je István Mérges, poslovni ravnatelj Batta-Invest Kft-a, predstavio prošlost, sadašnjost i budućnost Batske gospodarske zone. Hrvatski stručnjaci predvođeni su voditeljicom glavnog odjela Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva Anom Vincent Šepić, koja je s priznajem govorila o batskom primjeru, koji se po mnogo čemu ističe i može poslužiti uzorom. Radna skupina nije se upoznala samo s teorijom, nego je u društvu svojih domaćina posjetila jedno malo i jedno veliko poduzetništvo u toj gospodarskoj zoni.

Izvor: pestmost.hu

Na Luciju

Hvaljen budi Jezuš Kristuš!
 Mi smo došli k vam,
 va vaš poštenu stan
 kade prebiva Jezuš i Marija sam.
 Bog vam daj masti
 kot je va zdenci vode.
 Jaj, kot je na nebi zvezdov.
 Pinez kot je va dubravi šušnja.
 Slaninu kot je va hiži greda.
 U cijelom ljetu živi i zdravi bud'te!
 S Bogom i s Marijom na sve vijeke! Amen.

Trinaestoga decembra su s ovimi željama išli od stana do stana mladi undanski dičaki na Luciju. Pjesmicu je skupio Pišto Kolosar.

Foto: Marija Fülöp-Huljev

Aljmaš

Prijevremeni izbori

Ostao sadašnji načelnik, ali od ukupno 13 s 10 novih vijećnika

Pošto su potkraj rujna vijećnici gradske samouprave dvotrećinskom većinom glasova donijeli odluku o raspuštanju vijeća, u nedjelju, 14. prosinca, u Aljmašu su ustrojeni prijevremeni izbori za gradonačelnika i Gradsko vijeće. Za gradonačelnika su prijavljena dvojica neovisnih kandidata, aktualni načelnik Endre Zalántai i dr. Róbert Tanács, a za 13 vijećničkih mjesta na izborima je sudjelovalo čak 40 kandidata, većinom neovisnih, ali i 13 stranačkih kandidata iz pet političkih stranaka. Prema pristiglim rezultatima, za gradonačelnika je izabran stari-novi načelnik Endre Zalántai koji je s 1529 glasova uvjerljivo pobijedio svog suparnika dr. Róberta Tanácsa (876 glasova). Prijevremenim izborima odazvalo se 40 posto registriranih birača, od ukupno 6026 tek 2459, s 2405 važećih glasova. Od 13 izabranih čak je deset novih vijećnika, a ponovno su izabrana samo tri vijećnika. Od toga deset je neovisnih vijećnika, a samo jedna stranaka (MSZP) osvojila je tri mandata.

Misa i koncert KUD-a „Sv. Benedikt“

Foto: ilustracija

Dana 7. prosinca u budimpeštanskoj crkvi Sv. Mihovila održana je misa na hrvatskom jeziku i koncert Kulturno-umjetničkog društva „Sv. Benedikt“. Misa je bila u čast druge nedjelje svete euharistije. Govorio ju je gost iz Zagreba, velečasni Stjepan Štefanek, koji je u propovijedi izrekao jake i duboke misli: „Trebamo proročka riječ obraćenja i treba nam čvrsta vjera“. Tijekom mise pjevala je pjevačka skupina KUD-a „Sv. Benedikt“, a nakon nje ansambl „Luč“ zadivio nas je prekrasnim plesom „Nebeski znak“.

KUD „Sv. Benedikt“ priredio je koncert otpjevavši nekoliko prelijepih prigodnih pjesama sa svojega CD-a „Prepoznat ću ljubav“. Koncert je bio prekrasan, pjevači su jako lijepo pjevali i dočarali nam ugodaj približavajućeg Božića.

Društvo im je osnovano 2006. godine. Umjetnički voditelj je prof. Irena Devčić, predsjednik Vladimir Štarkelj, a tajnik Miroslav Bedeković. U osnovi okupljanja društva je amaterizam, koji ne sprečava ambicije u izvođenju zahtjevne, tradicijske, klasične i

suvremene literature, koje sudjeluju u repertoaru Društva. KUD broji 43 aktivna člana, koji su iz najrazličitijeg obrazovnog, starosnog i iskustvenoga glazbeno-pjevačkog profila. U pjevačkoj skupini pjevaju od najmlađeg do najstarijeg naraštaja, koji odlično mogu surađivati i pripremati prekrasne programe.

Društvo ponajprije djeluje kao promicatelj manje poznatih ili zaboravljenih djela domaćih autora, njeguje glazbenu baštinu grada Zagreba, podržava i razvija kulturno-umjetničke aktivnosti. Društvo je snimilo dva nosača zvuka: „Božić tvoj i moj“ i „Prepoznat ću ljubav“. Nastupi u 2007. godini na Krpinfestu i Hosanafestu ocijenjeni su najboljima. Društvo je u lipnju održalo koncert u Dubrovniku na Stradunu. Brojni koncerti i nastupi koje redovito održavaju, obogaćuju kulturni život društvene zajednice, ali i stvaraju podlogu za razvoj kulturnih i vjerskih vrijednosti u suradnji s ustanovama i mjesnom samoupravom.

Bea Letenyei

Trodnevna duhovna priprava

Na trodnevnoj duhovnoj pripravi za Božić, koju je od 8. do 10. prosinca predvodio velečasni Goran Vilov (na slici, do njega santovački župnik Imre Polyák i ministranti) župnik iz Bačkog Monoštora, okupio se velik broj hrvatskih vjernika. Sva tri dana održana su misna slavlja na hrvatskom jeziku, prigodna propovijed, a postojala je i mogućnost ispovijedi na materinskom jeziku. Santovački župnik prvoga dana na hrvatskome jeziku pozdravio je velečasnog Vilova, a na kraju trodnevne duhovne obnove, takozvane trodnevne, zahvalio mu je što je svojim sudjelovanjem uveličao i uljepšao pripremu hrvatskih vjernika za Božić.

